

Előíma: Mindenható Urunk! Megdöbbenő a nagyszombat csendje! Az Úr Jézus életében soha nem lármázott, az utcákon nem hallatta a bangját (Ézsaiás 42,2), de szeretetével, cselekvésével jelen volt. Amikor nagypénteken a sírba tették, vmi rettenetes csend maradt csak utána. Kérünk, add, hogy ennek a megdöbbenő csendnek mi is megtapasztalói lehessünk, mert az Isten szerinti szomorúság megbánhatatlan megtérésre vezet (2Korinthus 7,10). Add, hogy hozzáánk Lelked által beszéljen ez a csend! Amen.

Textus: Jn 19,38-42

Kedves Testvérek!

Nem szeretünk temetésekkel, halállal foglalkozni. Ha felmérnénk, hogy ki miről szeret a gyülekezetben hallani, biztos vagyok benne, hogy a halál, a temetések témaköre kimaradna a felsorolásból. Ez az életünknek egy olyan területe, velejárója, amellyel szemben teljesen tehetetlenek vagyunk, éppen ezért sokan úgy próbálnak védekezni a tény ellen, hogy nem *foglalkoznak vele*: Ne is beszéljünk róla, nem fogsz/nem fogok meghalni, stb. A járványveszély miatt manapság különösen is sok szó esik a halálról: ha az ember csak meghallgatja a híreket, nem lehet megúszni. De hát amúgy sem lehet megúszni, muszáj foglalkozni az élet témái mellett a halállal is.

A Bibliában ez a téma sokszor előkerül, ráadásul olykor kifejezetten központi jelentőségű a tárgyalt témák közt. Mi, reformátusok a többi keresztyénnel együtt hisszük, hogy a Biblia Isten kijelentése önmagáról, szóval, hogy az van benne, amit Isten akart közölni az emberiséggel, emberi szerzők munkáin keresztül lejegyezve. És így azt is elkönnyelhetjük, hogy a halál mint téma Isten szerint igenis fontos és tárgyalásra érdemes.

Megfigyelhető, hogy a világ nyugati része távolodni igyekszik az élet nagy kérdéseitől is. Fel sem teszik őket, vagy ha igen, el nem döntenek az emberek, hogyan is gondolkodjanak. Sokan úgy hiszik, minden lehetséges, kivéve azt, ami a Bibliában áll, hiszen az már unalmas, és különben sem igaz. Régi dolog ez: régen is voltak, akik az élvezetek hajhászásában vélték felfedezni életük értelmét, nem akartak tudni semmiről, ami megzavarhatja a mulatozást. Kicsit ma is ennek lehetünk a tanúi: a fiatalok, értem ez alatt a 30-40-es korosztály is, bulitól buliig élnek az életüket. Vasárnap reggeltől péntek estig eléledgélnek, elszenvedik az iskolát, a munkát, de aztán jön a hétvége, amikor nincs felelősség, nincs gondolkodás, csak élvezet. A buli, a szórakozás az élet értelme, persze, hogy ebbe a gondolkodásba nem fér bele a halál mint téma. Szórakozom, amíg lehet, aztán meg kit érdekel, mi lesz... Az így gondolkodó emberek a mostani összekavarodott világban teljesen tanácstalanok: hogyan tovább, miért élünk, és hogyan? A szórakozás, a munkahely, a megélhetés nem jó életcélok, mert nagyon sérülékenyek.

Isten nem a bulitól buliig vagy éppen a munkanaptól munkanapig tartó életfelfogást ajánlja nekünk, hanem azt, amely szerint Fia, az Úr Jézus élt ezen a világon: keressem meg életem igazi célját, kérjem el azt Istentől, és ahhoz tartzam magamat. Krisztus többször is mondta tanításában, hogy a földi élet tkp. mennyei kincsek gyűjtésére adatik, tehát se a szórakozás, se a földi kincsekért való élet nem jó irány. Ezek helyett a mennyei kincsekre figyelés, azok gyűjtögetése ajánlott, meg ez lesz az igazi nyereség is életünk végén. Node aki mennyei kincseket akar gyűjteni, annak óhatatlanul kell foglalkoznia a halál témakörével is, hiszen a mennyei kincsek hasznához a halál utáni létben juthat hozzá az ember. Íme, ezért olyan fontos a Bibliában a halál témaköre, és ezért foglalkozhatunk nagyszombat csendjében ezzel a témával, kifejezetten az Úr Jézus halála körüli események megfigyelésével, sajátosan.

Az Úr Jézus megváltói halála hamar bekövetkezett, mert nem a szenvedéssel váltott meg bennünket, hanem azzal, hogy ártatlanul vállalta a halálos ítéletet, engedelmesen magára vette a mi büntetésünket, és el is hordozta. Isten nem olyan, mint pl. a Krisztust őrző katonák, hogy csak úgy a saját szórakozására kínozza az elítélteket. Megvolt az ítélet, és azt végrehajtották, Krisztus pedig nem szállt le a keresztről, hanem végig hű maradt a céljához, Atyja akaratának teljesítéséhez, ám a kereszten való hosszú szenvedés nem volt része az ítéletnek.

Krisztus halála Jn szerint egy-két addig rejtőzködő fontos embert is cselekvésre készítetett: úgy az arimáthiai József, mint Nikodémus eddig a pontig nem nagyon híresztelték, hogy rokonszenveznek az Úr Jézussal. Bár Nikodémus, aki egy este megkereste az Úr Jézust, és beszélgetett Vele, később az Úr Jézusra nézve igazságos pert javasolt. De mivel nagyon kigúnyolták miatta, tovább nem hangoztatta a véleményét. Az Úr halálakor mégis úgy gondolta, cselekednie kell, hogy Jézusnak legalább halálában ne kelljen méltatlanságot szenvednie.

Az arimáthiából való József pedig szintén a nagytanács tagja volt, és igen tehető ember, ez abból is kiderül, hogy sírhelye volt Jeruzsálem mellett. Ekkoriban nem a miénkhez hasonló kiterjedt temetők voltak, hanem magánkertek, amelyekbe a tulajdonos sírhelye is kerülhetett. Az átlagemberek ugyanolyan földbe ásott sírhelyekbe temetkeztek, mint amiket manapság ásnak. Egy sziklába vájt sírhely Jeruzsálem mellett nagyon sokba került, csak a legtehetősebb és legbefolyásosabb emberek rendelkeztek ilyenekkel akkoriban. Jn tudni véli, hogy József, habár titokban, de híve volt az Úr Jézusnak.

Az is bizonyítja az arimáthiai József gazdagságát és előkelő voltát, hogy csak úgy bemehetett Pilátus helytartóhoz, aki még a kérését is tkp. első szóra teljesítette. Így volt lehetséges, amire egyébként semmi esély sem lett volna, hogy az elítélt Úr Jézus holttestét rendesen el lehessen temetni. Vszínlően a másik két elítélttel együtt temették volna el a római katonák vhol, amolyan bűnözőknek kijáró személytelenséggel. A hívó József ezt nyilván nem hagyhatta. Az is fontos szereppel bírt, hogy az ünnep már nagyon közel volt, nem volt idő sokat gondolkodni vagy messzire szállítani az Úr testét. Arimáthiai József fejében összeállt a dolog: *Nekem van egy új, még nem használt, tehát valóban méltó sírhegyem, ami közel is van, és csak az enyém, tehát senki nem szólhat bele, hogy mit teszek vele. Nekem megtiszteltetés, hogy az Úr Jézusnak legalább a holtában szolgálhatok – ezzel a sírhellyel.* Így került az Úr Jézus teste arimáthiai József Jeruzsálem melletti, még soha nem használt sírjába.

Nikodémus pedig nagyon sok kenetet hozott magával, olyan sokat, amennyit legfeljebb királyok kaphattak. Ez az ő hitvallása volt: nem mert, nem tudott előállni az Úr életében azzal, hogy Királynak hiszi, de most, legalább a halálában meg akarta tenni azt, amiről úgy vélte, tartozik vele az Úr Jézusnak.

Elhagyták ugyan a tanítványok Jn és a négy asszony kivételével a keresztre tartó Messiást, halálakor azonban kerültek új hitvallók, akik felismerték szerepüket, küldetésüket, lehetőségüket. Így vált valósággá az, amire semmi emberi esély nem mutatkozott. Az Úr Jézus családja, ha édesanyján kívül egyáltalán vállalta volna bárki is közülük a Körülötte való teendőket, nem tudta volna elintézni Pilátusnál, hogy a holttestet kiadják, és méltó sírt sem tudtak volna vásárolni. Jn tanítvány úgyszint el sem jutott volna Pilátus trónjáig. Nélkülözhetetlen volt arimáthiai József és Nikodémus felajánlása. Ráadásul ezzel egy Osz-i prófécia is beteljesült az Ézs 53,9-ből: „*A gazdagok közé jutott halála után*”.

A két felajánló cselekedete nagy üzenetet hordoz a számunkra: sokan úgy gondolják, hogy Istent csak prédikálással, templomépítéssel, hatalmas dolgok véghezvitelével lehet szolgálni, és ezért azt mondják magukban: *én erre nem vagyok képes, akkor nem is kell szolgálnom Istent, hisz nem is tudnám*. Nos, arimáthiai József és Nikodémus azzal szolgált, hogy felismerte a szükségét és a saját lehetőségeit. Mi volt a kiindulópontjuk? Az, hogy mindketten szerették és tisztelték az Úr Jézust. Így felismerték, amikor eljött az ő idejük, és nem haboztak, hanem cselekedtek az Úr iránti szeretetből. Pedig mondhatták volna: *Halálában már minék törjük magunkat, ha eddig nem tettük, most már nyugodtan sumákolhatunk tovább...*

De e helyett nem becsmérelték a feladatot, hogy nekik csak ez jutott, hanem cselekedtek. Nagy példa ez előttünk: ha szereted az Úr Jézust, figyeld Őt, és állj készen azzal szolgálni, amid van és akkor, amikor Ő elhozza ennek az idejét. Számodra apróságnak, lényegtelennek tűnő szolgálatok is lehetnek nagyon fontos elemmé Isten terve megvalósulásában. Így történt itt is. Egy földes sírban azt is nehéz lett volna vizsgálni, hogy történt-e feltámadás. Arimáthiai József „királyi” sírjának felajánlása viszont minden felmerülő gondot megoldott. Mert Ő az Úr volt, és Isten szolgálatba tudta őt állítani a szükséges időben.

Krisztusnak meg kellett halnia, és hogy ennek valóságában senki ne kételkedhessék, ezért kellett Őt el is temetni, mégpedig így, ellenőrizhetően, befolyásos, szavahihetőnek tartott emberek közreműködésével. Nagyon nehezen elfogadható tény egyébként, hogy az Isten Fia ugyanúgy meghalt, mint bármelyik ember. Sokan nem értik, hogy volt ez lehetséges. Azt hiszik, a győzelem mindig az erősebbeké, és e logika alapján az Úr Jézusnál sokkal erősebbek a bűnök, a gonosz emberi szándék, hiszen Ő meghalt, meg lehetett Őt gyilkolni.

A megoldás viszont az, hogy ezt csak azért lehetett megtenni, mert Ő megengedte. Nem azért, mert nem tudott volna ellenállni, hanem azért, mert nem akart. Isten Fia ebben a dologban is testvérünké lett: elszenvedte a halált, amely minket is vár. Nem spórolta, nem úszta meg, hanem vállalta – értünk. A megváltásunkhoz erre feltétlenül szükség volt: ha nem halt volna meg, akkor az egész bűnbocsánat csak egy színjáték lett volna Isten részéről. Ő azonban nem hazudik. A bűneink vért kívánnak, halálosak. Ezért a Megváltó valóban meghalt, és eltemették, és a sírban töltötte azt az időt, ami az akkori és a mai orvosi tudás szerint is kizárja a tetszhalottság állapotát. Valóban halott volt, sírba került, eltemették.

Itt azonban felmerül egy kérdés: ha a Krisztus meghalt miattunk, helyettünk és értünk, akkor miért kell nekünk is meghalnunk? Nem lehetne akkor úgy, hogy aki megtért, az már a Krisztus halála által a halált is megússza? Nos, ez kézenfekvő ötlet lenne, de sajnos nem lehetséges, ahogyan tudjuk is. A Heidelbergi Káté 42. kérdés-felelete szép választ ad e kérdésre: „A mi halálunk nem bűneinkért való megfizetés, hanem csak meghalás a bűnnek és átmenetel az örök életre.”

Azaz a lényegét elvette az Úr Jézus. Meghalnak a hívők is, de halálunk immáron nem büntetés, és nem is így kell rá tekinteni, hanem mint egy eszközre Isten kezében. Ahhoz, hogy tökéletesek lehessünk, ebből a világból és ebből a testből el kell távoznunk. Így lesz a halálunk meghalás a bűnnek: bünt Isten ellen az utolsó lehetünkig követünk el önzéssel, Istennel szembeni bizalmatlansággal. De ennek örökre vége szakad a halálunkkal: már nem tudunk többé vétkezni. Viszont az örök életünk már halálunkkor megkezdődik: akik az Úrban bízva éltek, azokra a Szentlélek vigyáz, akik pedig Istentelenek voltak életükben, Istentől távolra kerülve várják a végső ítéletet.

Nagyszombat gazdag üzenettartalmából ma a következőkre figyeltünk: 1. álljunk készen Isten szolgálatára, és ne válogassunk a szolgálatok között, legyen példa ebben előttünk arimáthiai József és Nikodémus. 2. Krisztus eltemetése bizonyítja, hogy valóban meghalt. Ennyire komoly következményei vannak a bűneinknek, ne kisebbítsük őket! 3. Mi is meghalunk ugyan, de nem büntetésből, hanem azért, hogy a bűnre képtelenné válva várjuk Isten feltámasztó kegyelmét, a Szentlélek társaságában, kimondhatatlan vigasztalások között. Emiatt sem szabad kívánni a halált. Földi életünk minden napja Isten ajándéka, a halál pedig ellenség. De Isten hatalma hasznossá teszi az Isten által elrendelt időben bekövetkező halált.

Krisztus nemcsak életében, de halálában is embernek bizonyult. Miértünk jött, minket váltott meg, „*Az Úr akarata célhoz jut Vele.*” (Ézs 53,10c) Kész a megváltás, kész a bűnbocsánat! Fogadd el! Ámen.

Utóima: *Kegyelmes Istenünk! Köszönjük az Úr Jézus kitaró szeretetét, amellyel mindazt vállalta, ami a mi üdvösségünkhöz kellett! Mindent magára vállalt, és teljesített. Lemondott önmagáról, mindenéről értünk. Kérünk, segíts, hogy tudjuk ezt igazán megköszönni és meghálálni! Add, hogy meglássuk a mostani nehéz időben is, mivel tudunk a Te dicsőségedre, és embertársaink javára szolgálni! Segíts, hogy mi, akik tudunk sírba tételeddről és feltámadásodról, ne jajveszékelyünk, hanem tudjunk a reménytelen helyzetekben is reménykedni, és Rólad, a Te erődről és szeretetedről bizonyosságot tenni. Segíts sziklaszilárdan hinni abban, hogy Te élet és halál Ura vagy, Akinél senki és semmi nem lehet hatalmasabb! Kérünk, állj mellénk, győzd le a minket támadó vírust, és add, hogy mindannyian nagyobb hittel és alázattal éljünk ezután. Kérünk adj a nehéz helyzet ellenére őszinte szívű bálaadást a feltámadás csodájáért! Ámen.*

(Arvavölgyi Béla lp.)